

KORESPONDENCYA

Gal. Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie.

Pronumerata:	
rocznie	4 kor.
półrocznie	2 "
kwartalnie	1 "

**Wychodzi
we czwartek każdego tygodnia.**

Członkowie „Spółek producentów bydła” otrzymują „Korespondencyę” po połowie ceny.

Nr. telefonu:
1530.

**Adres: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej
we Lwowie, ul. Kraszewskiego I. 7.**

Adres telegraficzny:
Pecus — Lwów.

Ładowanie trzody chlewnej w porze letniej.

Nadchodzi pora letnia, okres gorących dni, kiedy należy przestrzegać daleko pilniej reguł umiejętnego ładowania trzody chlewnej, wywożonej na rynki handlowe, niż w porze chłodniejszej. Z tego powodu uważamy za wskazane podać zarówno hodowcom trzody chlewnej, jakoteż Zarządom Spółek producentów szereg wskazówek umiejętnego ładowania, i prosimy o ściśle ich — we własnym interesie — przestrzeganie.

Wysyłając na targ jakikolwiek towar żywy, a więc czy bydlę czy trzodę, należy mieć zawsze na uwadze, że to jest stworzenie żywe, a więc odczuwające każdy ból, niewygodę i przykrość tak samo, jak człowiek. Należy więc oszczędzić każdemu stworzeniu męczarni i przykrości. Należy się z niem obchodzić inaczej, niż worem zboża, lub okłotem słomy, bo zboże czy słoma jest organizmem martwym, a więc nie czuje bólu lub udręki.

Przy ładowaniu na furę, lub wyładowaniu na stacyi, należy ze zwierzęciem obchodzić się jak najdelikatniej, aby go nie uszkodzić lub nie zranić, bo na tem cierpi zwierzę, a gospodarz szkodę ponosi, bo bydlę uszkodzone daleko mniej warte niż zdrowe.

Trzodę na stacyę załadowania należy przywozić możliwie jak najwcześniej, a już najpóźniej o godz. 8-rano. Późniejsza pora jest niebezpieczna, bo utuczone zwierzę wskutek gorąca narażone jest na niebezpieczeństwo życia. Zdarzały się wypadki, że trzoda wskutek gorąca i przemęczenia w czasie drogi padała, za trzodę w czasie drogi na kolej, lub przed samem załadowaniem padła, Galic. Spółka zbytu bydła nie wypłaca żadnego odszkodowania, bo asekuracja ma znaczenie tylko podczas transportu koleją t. j. od załadowania do wagonu do wyładowania.

Przed załadowaniem należy dokładnie wysypać podłogę wozu transportowego piaskiem lub trocinami o warstwie na 5 cm. grubej, bo inaczej transport odbywa się w bardzo niehygienicznych warunkach, co zwierzętom w wysokim stopniu szkodzi.

Jużeśmy zwracali uwagę na to, aby zwierzęcia przed załadowaniem w domu nieprzekarmić, bo to nie tylko nic nie pomaga, ale szkodzi. Wywołuje bowiem u zwierząt choroby i powoduje spadek na wadze we Wiedniu czy Pradze. Za to należy uważać, aby wody w korytach wozu kolejowego było podostatkiem, bo zwierzę zmęczone drogą, musi często gasić pragnienie.

Jeżeli się ładuje trzodę nie do „świniarek” (tj. wozów, specjalnie na transport świń przeznaczonych, dwu pokładowych), typu „M” ale do tak zwanych „frachtówek”, tj. zwyczajnych wozów jednopokładowych (typu „G”) należy uważać na to, aby założono z obu stron wozu drzwi kratowe, w wozach bowiem szczelnie zamkniętych, panuje szalone gorąco, które może spowodować chorobę a nawet śmierć zwierzęcia.

Przy załadowaniu przestrzeni pokładu wozowego należy przestrzegać norm następujących:

1) przy załadowaniu pół wozu nie może wypadać na 1 metr kwadratowy przestrzeni więcej niż 250 kg wagi trzody;

2) przy załadowaniu całego wozu nie może przypadać na 1 kwadratowy więcej niż 400 kg. wagi.

W ten sposób przypadnie na jeden pokład czyli piątro mniej więcej 35—40 sztuk nierogacizny. W lec'e powinno się ładować daleko wolniej, aby było więcej swobodnej przestrzeni.

Wogóle powinno się dokładać wszelkich starań, aby trzoda miała drogę najwygodniejszą i najswobodniejszą. Wtedy bowiem przyjeżdża na miejsce przeznaczenia nie tak zmęczona, nie traci po drodze tyle na wadze, nie choruje i nie traci na wyglądzie. Jeżeli zwierzęta przechodzą w drodze niewygodę i ulegają nadmiernemu zmęczeniu, wtedy tak są zmaltrutowane, że wyglądają mizernie, spadają na wadze, a jedno i drugie powoduje spadek cen, który się oczywiście odbija na kieszeni producenta. Czasem zwierzę z powodu zmęczenia ledwie dyszające trzeba zaraz po przebyciu drogi dobijać, a tego powodu producent jest także narażony na znaczne straty.

Sądzymy, że producenci sami będą uwag powyżej zamieszczonych ściśle — zwłaszcza w porze gorącej — przestrzegać i, że Zarządy Spółek zwróca się do swych członków z odpowiednim pouczeniem. Wykonanie ich bowiem nakazuje sumienie, boć nie ludzką jest rzeczą pastwić się nad żyjącem stworzeniem — a ponadto interes samych producentów i Spółek wprost nakazuje, aby transport zwierzęcia odbył się w jak najpomyślniejszych warunkach, a przede wszystkim przy ściśle przestrzeganiu tych uwag, któreśmy powyżej podali.

Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie („PECUS“)

przystąpiła

z dniem 1. kwietnia

do otwarcia własnego zastępstwa na targu w Pradze w centralnej rzeźni i podejmuje wszelkie transakcje handlowe tamże.

Bydło przeznaczone do Pragi należy adresować:

Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej, Praga-Bubna, Centralna rzeźnia.

Wschodnia Galicya aż do Jarosławia ładuje bydło do Pragi najpóźniej we środę rano, natomiast cała zachodnia Galicya od Jarosławia na zachód ładuje o jeden dzień później.

Na kilka dni przed wysyłką prosimy porozumieć się z „Pecusem“.

O dokonanej ładudze należy zawiadomić telegraficznie wyłącznie Galicyjską Spółkę zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie pod adresem: „PEKUS“, Lwów.

Kronika.

Targ na bydło użytkowe w Galicyi. W odpowiedzi na zapytanie jednego z naszych czytelników co do terminu urzędzenia targu na bydło użytkowe

i na opas w Galicyi zaznaczamy, że kwestya ta nie była jeszcze dotąd praktycznie rozpatrywana i oczywiście dlatego, termin trudno określić. Poruszyliśmy tę sprawę jedynie ze stanowiska teoretycznego, uznając wielką potrzebę utworzenia takiego targu, ponieważ odpowiadałby on istotnej potrzebie szerokich warstw producentów w naszym kraju.

Z targów na bydło i trzodę chlewną.

Na dniu 5 maja spadły ceny bydła rogatego o 6—8 K. na 100 kg. Od tego targu ceny bydła rogatego nie tylko, że się nie podniosły, ale w dalszym ciągu spadały lub też utrzymywały notowana z targu na którym ceny spadły.

Wielkie spędy bydła rogatego, dowóz zwiększonej ilości bydła opasowego pierwszej jakości, zmniejszona konsumpcya mięsa wołowego w porze letniej i wyjazd zamożniejszych warstw ludności z Wiednia na wywczas letnie; oto powody niżek cen bydła rogatego na targu wiedeńskim.

Tak znaczny spadek cen bydła rogatego na targu wiedeńskim w czerwcu, wykazujący niższe notowanie aniżeli w kwietniu i maju, to zjawisko od paru lat nie istniejące, w r. 1910 bowiem ceny bydła rogatego w czerwcu w porównaniu z cenami w kwietniu podniosły się o 5—8 K., a w porównaniu z cenami w maju o 4—6 K. na 100 kg. W r. 1911 notowania bydła rogatego w czerwcu były o 2—5 K. wyższe, aniżeli w kwietniu i maju, w r. 1912 ceny bydła rogatego podskoczyły już w maju o 2—3 K. na 100 kg., zwykła ta utrzymała się przez czerwiec, lipiec i sierpień, a w r. 1913 ceny bydła rogatego w maju i czerwcu są niższe aniżeli w marcu i kwietniu o czem na podstawie naszych sprawozdań umieszczonych w »Korespondencyi« przekonać się można, bo n. p. 21 kwietnia b. r. płacono za galicyjskie woły 94—118 K. na 100 kg. a 9 czerwca 88—112 K. za 100 kg.

Targ z dnia 9 czerwca był dla producentów bardzo niepomyślny. Przy niezmiernie słabym ruchu targowym ceny spadły w dalszym ciągu o 2—4 K. na 100 kg., największą niżkę jednak wykazały gatunki średnie i gorsze, albowiem spędy zwiększył się głównie o gatunek pierwszej jakości, przez co gorsze gatunki nie miały odpowiedniego popytu.

Targ na trzodę chlewną dnia 10. czerwca był ogromnie niepomyślny, ceny spadły w dalszym ciągu o 4—8 hal. na 1 kg., pamiętać jednakowoż należy, że na targu z dnia 3. czerwca ceny trzody spadły o 4—6 hal. w porównaniu więc z targiem z dnia 27. maja spadły ceny o 8—14 hal. na 1 kg. Jest to ogromnie dotkliwa strata dla producentów, albowiem skutkiem spadku cen na targu wiedeńskim ceny trzody chlewnej na jarmarkach naszych jeszcze więcej spadną.

Towarzystwo zbytu bydła we Wiedniu dołożyło wszelkich starań, aby mimo niżki, trzodę chlewną dostarczaną przez Spółki jak najlepiej spieniężyć, pomimo tego nie mogliśmy uniknąć pewnych strat, wywołanych znacznymi dowozami trzody chlewnej i to głównie z Węgier, bo na 21.050 sztuk ogólnego spędu było 16965 sztuk z Węgier, a tylko 4085 sztuk z Galicyi tak wielki spędy sztuk z Węgier wywołał nagłą niżką trzody chlewnej przyniatając jakością i ilością towar galicyjski w takich warunkach koniecznym jest skupienie spędu trzody chlewnej z Galicyi na targu wiedeńskim w jednym ręką byśmy mogli wytrzymać konkurencyę z Węgrami.

A zadanie to mogłaby spełnić tylko Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej jako centrala handlowa Spółek producentów bydła w naszym kraju.

Sprawozdania z targów.

Targ bydła we Lwowie.

Lwów, dnia 6. czerwca 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 38, buhajów 13, krów 141. Razem bydła grubego 192 sztuk. Jałownika 132 sztuk, cieląt 297, owiec (kóz) —, nierogaczyny gal. 110, nierogaczyny węgierskiej 107. Razem 833 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj. za 100 kłgr.: Wołu opasowego od 90 do 110 kor., wołu chudego na opas od — do — kor., buhaja od 80 do 109 kor., krowy rzeźne od 56 do 86 kor., jałownika od 58 do 86 kor., cielęcica od 74 do 106 kor., nierogaczyny gal. od 110 do 126 kor., węg. od 116 do 120 kor.

Targ bydła we Lwowie.

Lwów, 11. czerwca 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 14 szt., buhaji 11 szt., krów 48 szt. Razem bydła grubego 73 szt. Jałownika 126 szt., cieląt 595 szt., owiec (kóz) — szt., Nierogaczyny 150 szt., węg. 98 szt. Razem 1042 szt.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj. za 100 kłgr.: Woła opasowego od 100—110 kor., woły chudego od 00—00 kor., buhaja od 87—100 kor., krowa rzeźna od 58—94 kor., jałownika od 50—104 kor., cielęcica od 82 do 112 kor., nierogaczyny gal. od 110—128 kor., węg. od 114—120 kor.

Targ bydła w Krakowie.

Kraków, dnia 6. czerwca 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: buhaji 68, wołów 215, krów 76, jałówek 36, razem bydła rogatego 395 szt., cieląt 528 szt., owiec i kóz 6 szt., nierogaczyny 382 szt. Razem 1312 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: Buhaje od 71 do 97 kor., woły opas. od 84 do 108 kor., krowy od 66 do 93 kor. jałownik od 82 do 94 kor., cielęta od — do — kor., nierogaczynę tuczną od — do — kor.

Bitej wagi: Nierogaczynę od 160 do 182 kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 120 do 300 kor., woły od 000 do 000 kor., krowy od 150 do 350 kor., jałówki od 140 do 300 kor., cielęta od 28 do 76 kor., owce i kozy od 24 do 27 kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumpcję 1060 szt., na konsumpcję innych gmin kraju 211 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 24.

Targ bydła w Krakowie.

Kraków, dnia 10. czerwca 1913.

Na targ dzisiejszy spędzono buhaji 6, wołów 0, krów 22, jałówek 4, razem bydła rogatego 32, cieląt 335, owiec i kóz —, nierogaczyny gal. 410, nierogaczyny węg. 000, razem 777 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: Buhaje od — do — kor., woły od — do — kor., krowy od — do —, jałownika od — do — kor., cielęta od — do — kor., nierogaczynę tuczną od — do — kor.

Bitej wagi: Nierogaczynę od 160 do 180 kor., tuste węgierskie po — kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 140 do 228 kor., woły od — do — kor., krowy od 130 do 300 kor., jałówki od 134 do 240 kor., cielęta od 30 do 70 kor., owce i kozy od 00 do 00 kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumpcję 683 szt., na konsumpcję innych gmin kraju 94, szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 00, na eksport za granicę kraju nierogaczyny 00.

Ceny powyższe obliczone bez opłaty akcyzowej.

Targ bydła rogatego we Wiedniu.

Wiedeń, dnia 9. czerwca 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: 4572 szt. bydła rogatego z tego: bydła tucznego 3797, bydła z pastwiska —, bydła chudego 775; według gatunków 2860 wołów, 813 buhajów, 760 krów, 139 bawołów.

Poza targiem zakupiono 770 sztuk. Przez Galicyjską Spółkę zbytu bydła dostawiono 18 szt.

W porównaniu z targiem z ubiegłego tygodnia był dzisiejszy spód o 91 sztuk większy, a to spędzono o 200 szt. wołów tucznych więcej, o 00 bydła z pastwiska, o 109 szt. bydła chudego mniej, zaś według gatunków dostarczono o 157 wołów więcej, 8 buhajów mniej, 69 krów mniej i bawołów o 11 szt. więcej.

Według pochodzenia dostawiono z Węgier 3629 szt., z Galicyi 270, z innych krajów austr. 673 szt.

Ceny: galicyjskie woły liche 88—96. średnie 98—104 prima 106—112 (wyj. 000.). Węgierskie woły liche 78 do 96. średnie 88—96. prima 98—106 (wyj. 000). Niemieckie: woły liche 88—94, średnie 96 do 108, prima 110 do 114 (wyj. 000). Buhaje: 76—96 (wyj. 000) krowy 76—108, bawoły 48—68, bydło chude 48—70 za 100 kg. żywej wagi.

Na konsumpcję innych miast zakupiono 1286 sztuk, niesprzedanych zostało 93 sztuk.

Tendencja: Z powodu zwiększonego spędu przewyższającego zapotrzebowanie, ceny wszystkich gatunków spadły o 2—4 K na 100 kg

Targ trzody chlewnej we Wiedniu.

Wiedeń, dnia 11. czerwca 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono ogółem 21.050 sztuk; z tego 9.083 szt. mięsnych, w tem 4.085 szt. galicyjskich, 11.967 szt. tust. Przez organizacje rolnicze 292 szt. a to: Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chl. 214 szt., organizacje inne 78 szt.

Ceny sztuk galicyjskich: wybrakowane od 92 do 104, (wyj. —), średnie od 106 do 120, lekkie prima od 122 do 132, (wyjątkowo —), ciężkie prima od 130 do 132 K. (wyj. 000). Ceny sztuk węgierskich: prima od 106 do 110, średnie od 104 do 112, stare i lekkie 90—100. Ceny szt. z Moraw: prima od 128 do 136, (wyj. —), za 100 kg. żywej wagi.

W porównaniu z tygodniem ubiegłym spędzono ogółem o 3743 szt. więcej, w tem sztuk młodych o 645 więcej, zaś tucznych o 3098 szt. więcej.

Tendencja: Ogromnie wielki spód sztuk z Węgier zwłaszcza tustych wpłynął na znaczną zniżkę cen trzody chlewnej, tuste spadły o 10—12 hal., a mięsne o 4—8 hal. na 1 kg.

Targ bydła w Pradze.

Praga, dnia 9. czerwca 1913:

Na dzisiejszy targ spędzono ogółem 338 szt. bydła rogatego a mianowicie: czeskiego 200 sztuk, galicyjskiego 138, szt. węgierskiego 0 sztuk.

Wedle gatunków spędzono 191 wołów, 83 buhajów, 55 krów i 9 jałownika.

Przez Zastępstwo Galicyjskiej Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej w Pradze sprzedano 0 sztuk bydła rogatego i 00 suk trzody chlewnej.

Ceny za 100 kg. żywej wagi bez opłaty akcyzowej. Bydło czeskie: woły 80—110, prima 111—116 (wyj. 117—122), buhaje 90—106, (wyj. 000), krowy 70—106.

Bydło galicyjskie: Woły 56—102 K; buhaje 64—106 K; krowy 52—92 K.

Bydło węgierskie: Woły 000—000, buhaje 00—00, krowy 00—00.

Trzoda chlewna poch. galicyjskiego netto: prima (praskie) lekkie 116—128, secunda i tertia 108—120, ciężkie nad 100 kg. 108—122.

W ubiegłym tygodniu t. j. od 2—8 czerwca sprawiono w rzeźni trzody chlewnej ogółem 10.214 sztuk, z tego galicyjskiej 7768 sztuk, bukowińskiej 1587 sztuk.

Z powodu zmniejszonego spędu o 183 sztuk, ceny wołów czeskich uległy zwykle, a galicyjskie płacono po cenach zeszytygodniowych.

Bydło rogate i trzodę chlewną

przeznaczoną na targ wiedeński należy adresować:

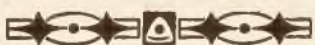
„Allgemeine Österreichische Viehverwertungsgesellschaft“ Wien III. St. Marx

a o dokonanej wysyłce należy telegraficznie powiadomić „Galicyjską Spółkę zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie“ pod adresem: „Pecus“ Lwów, zaś biuro wiedeńskie pod adresem:

— Viehverwertung Wien St. Marx. —

Jako nadawcę towaru należy podpisać „Galicyjską Spółkę zbytu bydła i trzody chlewnej“, obok umieścić stampilię Spółki lub nazwisko wysyłającego

Wschodnia Galicya aż do **Jarostawia** ładuje **bydło rogate** najpóźniej do środy. **Nierogaczynę** najpóźniej we czwartek. — Natomiast cała zachodnia Galicya od Jarostawia na zachód ładuje o dzień później.

Wszelkie przesyłki

bydła rogatego i nierogaczynę idące na sprzedaż **do Lwowa** należy adresować:

**Galicyjska spółka zbytu
bydła i trzody chlewnej
Lwów-Podzamcze, Rzeźnia**

Bydło, przeznaczone na lwowski targ **środowy**, należy ładować w **poniedziałek** rano — zaś bydło, przeznaczone na targ **piątkowy**, należy :: :: ładować w **środę** rano. :: ::